

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Stand van zaken aanpak problematiek riolering
Zaaknummer : 1131582
Datum : 15 februari 2022
Portefeuille : Wethouder Johan Quik
Behandelend ambtenaar : Bas Renes

Beste leden van de raad van Molenlanden,

U bent op 18 januari via een beeldvormende avond geïnformeerd over de problematiek rond onze riolering. In vervolg hierop informeren we u via deze raadsinformatiebrief over de stand van zaken. Dit in aanloop naar het op te stellen plan van aanpak wat eind februari / begin maart in het college besproken zal worden. Na vaststelling van het plan van aanpak zullen we u nader informeren.

Wij hebben een beter beeld van de problematiek

Sinds de betreffende bijeenkomst van 18 januari hebben wij op de volgende onderdelen een beter beeld gekregen.

Rioolcapaciteit

De beperkte rioolcapaciteit beperkt zich tot de linten en het buitengebied. Hier liggen in totaal 64 strengen. Van deze 64 strengen is de overcapaciteit in 7 beperkt als gevolg van onder andere ruimtelijke ontwikkelingen. Die ruimtelijke ontwikkelingen maken dat het netto aanbod van afvalwater door de jaren heen is toegenomen.

In deze strengen worden twee soorten technieken gebruikt:

- een vacuümtechniek waarbij het water met een paar grote centrale pompen wordt afgezogen
- een druktechniek, waarbij het water via veel kleine pompen wordt weggepompt.

De diameter van de rioolbuis is in grote mate bepalend voor de capaciteit van het totale systeem. Deze systemen kennen een beperkte overcapaciteit die gebruikt kan worden om nieuwe woningen en bedrijven aan te sluiten. Een drukriool heeft daarbij meer mogelijkheden om het systeem nauwkeurig te sturen en biedt daarmee wat meer mogelijkheden om nieuwe aansluitingen te realiseren.

In andere strengen is de rioolcapaciteit ook beperkt, maar is er weinig ruimtelijke ontwikkeling. Daardoor ontstaan er minder of geen problemen in het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is ook hier de vraag of de rioolcapaciteit op termijn voldoende is.

Ruimtelijke planning en vergunningverlening

Als gemeente faciliteren wij ruimtelijke initiatieven die passen in ons ruimtelijk beleid. Wij hebben verkend welk (potentieel) effect dit beleid heeft op de riolering. We zien dat de beschikbare rioolcapaciteit in onze bestemmingsplannen geen afwegingscriterium is om een ruimtelijke ontwikkeling te sturen. Dat betekent dat omgevingsaanvragen op dit moment moeten worden verleend als zij passen in de bestemmingsplannen. Daarmee wordt de druk op de riolering verhoogd.

We hebben nu voor de meest problematische strengen in beeld welke flexibiliteitsbepalingen in bestemmingsplannen zijn opgenomen, die kunnen leiden tot extra functies en daarmee tot extra afvalwater. Denk hierbij aan woningsplitsingen, vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen die worden omgezet naar woningen, mantelzorgwoningen etc. Wij zien dat bij ontwikkelingen in de linten niet wordt gestuurd op de plek waar wordt verdicht. Het individuele initiatief is hierin bepalend. Dit betekent dat in theorie over een hele rioolstreng de mogelijkheid tot intensivering aanwezig is. Het bestemmingsplan geeft in een aantal gevallen dus de ruimte om te bouwen, terwijl een weigeringsgrond lastig te vinden is en er geen voorkeursvolgorde kan worden bepaald.

Wij informeren onze inwoners en zoeken contact met initiatiefnemers

Over de actuele problematiek communiceren we met onze inwoners en met initiatiefnemers. Dit doen we op de volgende wijze:

- Op de gemeentelijke website wordt een informatiepagina ingericht om inwoners te informeren over de ontstane situatie. Deze informatie komt binnenkort beschikbaar en zal periodiek worden bijgewerkt
- Deze informatie wordt dan ook verstrekt via onze frontoffice
- In onze correspondentie, bijvoorbeeld bij bouw aanvragen, informeren we inwoners hoe zij het beste kunnen omgaan met hun aanvraag
- We gaan in gesprek met initiatiefnemers, die bij hun plannen op dit moment aanlopen tegen de rioolproblematiek. We gaan samen met hen bekijken welke oplossing in hun situatie denkbaar is. Het gaat hier met name om situaties waar op principeverzoeken positief is besloten of een bestemmingsplan is voorbereid of in procedure is. Het gaat om ongeveer 15 situaties. De grootste problematiek zit in de linten Goudriaan, Oud-Alblas en Bleskensgraaf (buitengebied).

Wij verrichten onderzoek naar riooltechnische oplossingen en draaien pilots

Het lopende onderzoek richt zich op de volgende onderdelen:

- Bepalen van de beschikbare ruimte in de strengen. Wij willen dit kwantificeerbaar maken. Daarvoor willen wij per streng de bandbreedte in beeld brengen van de beschikbare restructuurte in vervuilingseenheden (v.e.).
- We draaien een aantal pilots:
 - o Afkoppeling van regenwater: wat lost het afkoppelen van regenwater op en hoe kunnen we dit snel en effectief doen? We gebruiken Goudriaan als pilot
 - o Meten aan het vacuümsysteem: kwantificeerbaar maken van de beschikbare rioolruimte. We draaien een pilot in Oud-Alblas
 - o Experiment drukrioolstreng: onderzoek hoe de capaciteit van het rioolsysteem kan worden vergroot door een gefaseerde afvoer in het systeem in te regelen. We doen dit in rioolstreng Lage Giessen.

- We weten dat er illegale (regenwater)aansluitingen op het riool zijn gemaakt die effect hebben op de capaciteit van de riolering. De hoeveelheid en plekken willen we meer in beeld brengen.

We verrichten onderzoek naar de mogelijkheden van ruimtelijke sturing

Het onderzoek richt zich op de volgende zaken:

- We onderzoeken welke mogelijkheden er juridisch zijn om in de betreffende gebieden in de vergunningverlening te sturen op rioolcapaciteit. Het doel hiervan is primair om vergroting van de problematiek te voorkomen, vooruitlopend op meer structurele oplossingen. Wij onderzoeken momenteel of een voorbereidingsbesluit / paraplubestemmingsplan hierin kan voorzien.
- We verkennen in hoeverre het beleidsmatig gewenst kan zijn om initiatieven meer naar locatie te sturen. U kunt hier denken aan concentratie van woningbouw waardoor het gemeentelijk woonbeleid kan worden versterkt. In diverse Molenwaardse kernen zijn in het verleden bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelperspectieven opgesteld die ook geleid hebben tot concentratie van woningbouw
- We verkennen de mogelijkheden om in gebieden of specifieke situaties over te gaan op alternatieve sanitatie buiten de bebouwde kom. De gemeente mag in die gebieden aan de zorgplicht voor inzameling en transport voldoen door afvalwater op kleine schaal in te zamelen en te zuiveren. Dit gaat in overleg met de provincie en het waterschap. Centraal staat dat eenzelfde graad van milieubescherming wordt bereikt als bij aansluiting op riolering.
- We wegen steeds af of lopende procedures verantwoord kunnen worden voortgezet, zodat er geen onnodige tijd verloren gaat.

We zijn tegelijk bezig met een aanpak om de problematiek structureel op te lossen

De problematiek is dusdanig dat we verwachten dat extra investeringen in bepaalde rioolstrengen nodig zullen zijn. Ook houden wij er rekening mee dat een nieuwe balans moet worden gevonden tussen de nagestreefde ruimtelijke ontwikkeling en de riool technische mogelijkheden. In theorie zijn technische oplossingen altijd denkbaar, maar hieraan hangt vaak ook een fors kostenplaatje. Mogelijkheden en wensen zullen tegen elkaar moeten worden afgewogen.

Wij gaan er vanuit dat wij uw raad over de keuzes een aantal kaders ter besluitvorming zullen voorleggen. Ook zal naar verwachting het resultaat een vertaling vragen in de Kadernota.

Wij willen de verwachtingen wel managen

We begrijpen dat de ontstane onzekerheid frustratie oproept bij inwoners die plannen ontwikkelen of een wens hiertoe hebben. De realiteit is ook dat dingen nu nog niet helder zijn. Wij werken wel om die duidelijkheid zo snel mogelijk te bieden. Tegelijk leidt deze situatie er niet toe dat er geen plannen meer kunnen worden ontwikkeld.

De verwachting is echter ook dat het probleem naar verwachting geen simpele of goedkope oplossing kent. Waarschijnlijk is een combinatie van maatregelen nodig. En waar ingrepen in het riool de oplossing zijn, dan is ook tijd en geld nodig om dit te realiseren en de medewerking van velen.

Binnen afzienbare tijd zullen we u informeren over het op te stellen plan van aanpak.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van gemeente Molenlanden,
De secretaris, De burgemeester,

Leon Anink

Theo Segers

